

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 170. szám.

Péntek, július 25.

Iskoláink múlt évi beszámolója.

**Az állami felső kereskedelmi iskola
értesítője.**

Nagybecskerek, jul. 25.

Városunknak ezen gyakorlati élet-
pályákra előkészítő iskolájában az elmúlt
tanévben 91 tanuló tett vizsgálatot és pe-
dig 3% jeles, 11% jó, 59% elégséges és
27% elégtelen eredménnyel. Az igazgatói
jelentés ezt az eredményt csak részben
tartja megfelelőnek a szakoktatás sok-
oldalú és szigorubb követelményének. Ezt
az eredményt hátrányosan befolyásolták a
lefolyt tanév hátrányos körülményei, a
szükséges tanerők teljes hiánya, nem je-
lentéktelenek azok a nehézségek sem,
mik a kereskedelmi iskola jelenlegi szer-
vezetéből folynak, mik mind sürgetőbb-
ben kívánják az iskolák megfelelő reform-
ját. Viszont azonban a muló jellegetű ked-
vezőtlen helyi körülmények és a szerve-
zetből folyó nehézségeken kívül legfőbb
oka — az igazgatói jelentés szerint — a
tanulók zömének fölöttébb gyenge képes-
sége, gyarló intelligenciája és folyton
csökkenő munkaképessége.

Valóban megszivlelésre méltó az, amit
az igazgatói jelentés erről a kérdéstről ir.
„Tapasztalataim alapján immár évek óta
mind több és több alkalommal mutatok rá
erre a sajnálatos tényre, hogy szakisko-
láink fokozottabb és kielégítő eredmé-
nyekkel járó munkásságának legfőbb
gátló oka a fent felsorolt hiányokból ered.
Nem a szakpálya iránti hajlam, képesség,
hanem a rövidebb ideig tartó tanulmányi
idő előnye és a kísérletezés esetleg siker-
rel kecsegtető reménye töltik meg ez in-
tézetet komoly munkára képtelen oly
elemmel, akik a szakoktatás nehézségeivel
megküzdeni még vergődve is alig ké-
pesek.

A véletlen.

A hölgy a tükör előtt állt és megigazi-
totta haját, mely a nagy fekete kalap alól
ugy ragyogott elő, mint olvasztott arany.
Aztán hirtelen megfordult és barátjára
nézett:

— Nem kedvesem — mondta — te
azért nem veszed el életedet. Miért is!
Semmi értelme sem volna. Szerelmünkkel
kapsolatosan két együtt töltött boldog
évre tekinthetünk vissza, miért megron-
tani e két év gyönyörű emlékét. Ha fele-
séged leszek, már nem fogsz úgy szeretni.
Tudom . . .

— Ha elhagysz, meghalok — ismételte
a férfi — nem bírok nélküled élni.

— Oh, ez csak aféle szóbeszéd, amely
a banális szerelmekhez illik.

— Érts meg jól: megölöm magamat,
ha elhagysz.

— Isten veled Pierre, légy okos . . .

Elment és a férfi hangosan felzoko-
gott. Hiszen oly örülden szerette e nőt.
Hogy elment, elvitte magával Pierre szí-
vét, energiáját, gondolaterejét. Ez a
szörnyű szerelem, amelyet elintén játé-
szernek tekintett csupán, a kétségbe-
esésbe viszi őt . . .

Az asztalon feküdt revolvere. Ha ki-
nyújtja kezét, elérheti. Hadd lássa meg a
csalga nő, hogy ő nem hazudott. De előbb
bucsulevelét ír neki . . .

Mikor elkészült vele, egész kéjjel adta
át magát az öngyilkosság gondolatának.
Azonban még pár intézkedést kell ten-

Nem hagyhatom itt szó nélkül köz-
életünk hibás életfelfogását sem, mely a
gyakorlati életpályák értékelésében még
mindig hihetetlenül elfogult, igazságtal-
an és vajmi nehezen akarja megérteni a
politikai, gazdasági és kulturális fejlődés-
ben vezető népek példaadását.

Az életküzdésben való érvényesü-
lésnek, bármely életpályán való boldogu-
lásnak első feltételei: a tehetség, a tudás-
sal párosult munka és szorgalom. Viszont
a tapasztalat le nem tagadható ezer és
ezer példája bizonyítja, hogy e fel-
tételnek éppen a gyakorlati pályákon
való érvényesülése a sikernek és a boldo-
gulásnak, bár küzdelemmel jár, de mind
több és több lehetőségét biztosítja és hogy
éppen a gyakorlati életpályák azok, melye-
ken az egyéni kiválóság, tehetség, a
munka aránylag a legrövidebb idő alatt
a legkiválóbb eredményekkel gyümöl-
csözik.

A közgazdasági pályákra kell özőn-
lenie az intelligens magyar ifjúságnak,
hogy tudása, munkája, energiája egy a
saját, mint a közérdek javára érvényesül-
hessen.

Nem az iskola egyoldalú érdeke, a
nemzet gazdasági és kulturális haladásá-
nak, megerősödésének nagy érdeke köve-
teli, hogy a tehetségesebb, a produktív
munkára képes és alkalmas magyar ifju-
ság egészségesebb arányok szerint oszto-
jon meg a tudományos, hivatalnoki és a
gyakorlati életpályák között. A szakisko-
lák csak ebben az esetben szolgálhatják a
rendeltetésüket tevő nagy célokat és ki-
sérheti munkásságukat az élet által jog-
gal megkívánt eredmény.

Knyaszkó Lajos igazgatónak ezen
hosszu gyakorlatból leszűrt tapasztalatait
ajánljuk a gyermekes szülők figyelmébe,
akiknek az iskolaév elején bizonyára sok
álmatlan éjszakát okoz az a gond, minő

nie . . . A rendőrségnek pár magyarázó
sort, mert nem akarta, hogy más is sejtse,
egyedül az imádott nő tudja öngyilkossá-
gának valódi okát. És hozzátartozói is
volnának . . . Pár barátjának is tudtul
kell még adni, hogy életének utolsó órájában
is gondolt rájuk. Elrendezte papir-
jait, kezébe került diplomája, kereszt-
levele . . . Elt huszonöt évet . . .

Ki hitte volna, hogy ebben a korban,
életerőben, rendezett vagyoni viszonyok
között, ily ifjan kell önként elhagyni
életét!

— Csak semmi fölösleges elérékenyü-
lés! — biztatta önmagát.

Előtte volt eszményének arcképe s
ugy látta, most kihívó, várakozó, sürgető
pillantással néz reá.

— Megyek a halálba — szölt hango-
san. — Csak ne veszi el türelmedet te
szép gonosz, tiz perc múlva vége min-
dennek.

Saját szavának hangja megijesztette.
Hirtelen nagy gyengeség vett rajta erőt
s ő erejének teljes megfeszítésével iparko-
dott azt legyőzni. Vajjon nem ő maga
ítélte halálra magát? Nem szabadakarát-
ból fogja ezt megeselekedni?

Eszébe jutott életének sok kedves,
boldog órája. Most mindent itthagynon,
mindent . . .

Egy óra mult el már azóta, hogy meg-
írta bucsulevelét. Felvette a revolvert és
homlokához illesztette, hideg borzongás
futott végig egész testén . . . előtte látta
saját véres holttestét a földön elnyujtva.
És látta üvegesedő, haldokló szemét . . .

pályára adják fiaikat. Sokszor hangoztat-
tuk mi is, mennyi előnyt nyujtanak a
szabad produktív pályák, a sok utánjá-
rással, protekcióval megszerzett és csak
éppen a mindennapi megélhetést biztosító
hivatalnoki és más lateiner-pályák fölött.

Az állami felső kereskedelmi iskola
értesítője bevezető cikkében szépen em-
lékezik meg a mult évben elhunyt Könyg
Gyula egyetemi tanárról, aki a magyar
tudományos élet egyik legnagyobb büsz-
kesége, a világ legnagyobb matematikusa
volt. Ő volt továbbá az, aki a mai kereske-
delmi iskolákat mai szervezetükben meg-
teremtette és hogy a felső kereskedelmi
iskolák oly népszerűek lettek, az első-
sorban is Könygnek az érdeme.

Az igazgatói jelentés itt is panasz-
kodik az iskolai helyiség szűk volta miatt
és ezen csak úgy vél segíthetni, hogy
„mindkét iskola fejlődésének érdeke kö-
veteli, hogy ezen a tovább már tarthatat-
lan helyzetben segítették, még pedig oly
módon, hogy a felső kereskedelmi iskola
részére az intézet érdekeinek megfelelő
külön épület emeltessék.”

Az iskolába felvételt összesen 105
tanuló, 15-tel kevesebb, mint a mult tan-
évben, évfolyamán kimaradt 13 tanuló és
egy év végén osztályoztatott 92 tanuló.
Vallásra nézve volt róm. kath. 50%, gör.
kel. 23%, gör. kat. 2%, ág. ev. 3%,
izr. 22%.

A szülők lakóhelyét tekintve volt
46% nagybecskereki, 35% torontálmegyei
és 19% más megyei.

A felső osztály 22 tanulója közül 18
tanuló boesáttatott érettségi vizsgálatra.
Ezekhez járult előbbi évről 7 és így ös-
zesen 25 tanuló tett érettségi vizsgálatot,
ebből jeles lett 1, jó 3, elégséges 19, meg-
bukott 2 tanuló.

Az iskolánál volt az igazgatón kívül
2 rendes, 1 beosztott és 3 óraadó tanár, kik
a város társadalmi és kulturális mozgal-
maiban buzgósággal munkálkodtak. A
rendes órákon kívül tartottak gyorsírási,
gépirási tanfolyamot. Volt továbbá tűz-
oltói tanfolyam is. Volt az iskolának ren-

S e rémes látvány alatt szívéhez irányi-
totta a fegyvert. De keze félelmesen reme-
gett. Új erőre kell szert tennie. Kezébe
vette a hűtlen nő arcképét. Most már gu-
nyosnak látta szemét és csufondárosnak
ajkát. Szinte hallotta a szokat is:

— Milyen gyerekes vagy!

Felegyenesedett. Tán halálom után
sem fog másként gondolkodni felőlem. És
akkor semmiért, éppen semmiért öltem
meg magamat. Teljes reakció érzése fogta
el. Csakugyan volna gyógyíthatatlan fájdá-
lom? És az élet oly kevés értékű, melyet
eldobni kell? Hirtelen örült életkedvet
érezett.

— Az ördögbe is, örült bolond volnék,
ha megtenném. Ha nem szeret már — nem
szereti. Van más nő is a világon! És talán
én vagyok az első, kit hűtlenül hagytak el?

Kitárta karját és elkezdett kacagni,
mint aki nagy veszedelemtől megmenekült.

Csak azt az örült levelet ne küldte
volna el. De ahogy megírta, jött inasa je-
lenti, nem volna-e parancsa számára.

Átadta neki a levelet és teljes napra
való szabadságot. És most? . . .

A levél talán már — ónála! Autót
bérelt az imádott nő lakásáig, talán nem
ment egyenesen haza és a levél olvasatlan-
ul hever. Okvetlenül vissza kell kapnia.
A portásnál tudakozódott. Igen, ónagy-
sága egy órával előbb jött haza és öt per-
cel előbb levelet hoztak számára.

Pierre szívét elfogta a szorongás.
Vesztét érezte . . . Ha most meg nem
teszi, örökre blamáva marad. Az autó
pár pillanat alatt visszavitte lakására.

des iskolaorvosa, aki igen szép munkásságot fejtett ki.

Az elmúlt iskolai évben 6 tanuló részesült ösztöndíjban összesen 700 K értékben, tankönyvsegélyben részesült 29 tanuló, akik 320 drb könyvet kaptak használat végett, egy tanuló 60 K segélyben részesült a deaksegítő-egylettől, 5 tanuló ruhasegélyt kapott, mely utóbbi 171 K-ba került. Összesen tehát 59 tanuló részesült 2981 K értéknek megfelelő segélyben.

Statisztikai kimutatások, a szervezet ismertetése, rendtartási szabályok, a jövő évre vonatkozó értesítések egészítik ki a jól szerkesztett értesítőt.

Sz. A.

A nagyszentmiklósi mandátum.

Harkányi János báró kereskedelmi miniszter a kerület jelöltje. — A jelölő-gyűlés.

— jul. 25.

Rónay Ernő halálával megüresedett nagyszentmiklósi választókerületben már megindult a választási mozgalom. A kerület nemzeti munkapártja már az első pillanattól fogva arra gondolt, hogy jelöltül Harkányi János bárót, az új kereskedelmi minisztert igyekszik megnyerni, aki különös diszével szolgálhat a kerületnek.

A miniszter jelöltségének terve az egész választókerületben ugyszólván pártkülönbség nélkül nagy lelkesedést kelettet, amelyet csak növelt az, hogy a miniszter hajlandó is a jelöltséget elfogadni.

A nagyszentmiklósi kerület nemzeti munkapártja ennek folytán vasárnap értekezletet tart, amelyen Harkányi János báró kereskedelmi minisztert hivatalosan is jelölni fogja s fölkéri a jelöltség elfogadására.

A miniszter a jelöltség elfogadása után, aug. 3-ikán, vasárnap Nagyszentmiklósi körre érkezik s elmondja programmbeszédét.

Minden eddigi jel arra vall, hogy a miniszternek nem lesz ellenjelöltje s egyhangulag fogják megválasztani, ezzel is értékelve azt a diszt és jelentőséget, hogy a kerület az országgyűlésen való képviselői ilyen illusztris férfit, a kormány egyik tagjára ruházhatja, aki a kerületnek s közvetve a vármegyének mindenképpen csak nagy hasznára lehet.

A fegyver még mindig iróasztalán hevert. Irtózáttal lökte el magától. Meghalni... nem... nem... ő nem akar meghalni!

Percek multak el és ő hallotta az imádkozó nő gunyos kacagását. Kétségbeesett gondolatok kergették agyában egymást... Akkor hirtelen észébe ötlött valami... ha csupán markirozná az öngyilkosságot...

Feltépte ruháját, ingét és összedobozta minden anatómiai tudományát.

Igy ni. Két ujjába vesz egy csipetnyi hust, akkor semmi nemes szerve nem sebesülhet meg. Egy kicsike pörkölt seb lesz az egész és senkisésem gunyolódhatik föllette, hogy elvesztette volna bátorságát. A golyó csak surolni fogja a bőrt... de ha mégis nagyon fájna ez is... átkozott levél, miért is irtam meg?

E pillanatban gyors, heves, erős esengetés hallatszott az előszoba ajtaján. Bizonyára ő az, akit a végsőkig felizgatott levele s most hozzá sietett... Hirtelen megváltozott gondolkodása. Az a kis seb, amelyet magán ejthet, kétségkívül nagyon érdekessé fogja tenni.

Ő megtartotta szavát, szívének hölgye megbánja kegyetlenségét és újra jó és szép lesz minden. Most már mosolyogva látott az öngyilkosság komédiájához...

Nagy gonddal helyezte el a revolvert, hogy csak éppen a bőrt horzsolhassa le...

Egy lövés dördült, a fegyver lecsúszott és a golyó éppen a szívet találta. Halott volt.

Paul Ginistry.

HIREK.

IDÓJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Julius 25.

Barométer emelkedik 747.1. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 18.2 C°. Hőmérséklet: maximum 24-ikén 23.4 C°, min. ma reggel 15.8 C°. Csapadék 9.6 mm. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség SE2. Jósolt a következő 24 órára: Enyhe, sok helyütt csapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvastól tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 perccig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 perccig; felhőzet Ci = fűtőfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőrátyol, Ci-Cu = bárányfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Kanabé Gyula győri áll. polgári fiúiskolai helyettes tanárt a nagyszentmiklósi áll. polgári iskolához, Mezei Gyula zomboyai községi polgári iskolai helyettes tanárt pedig a nagykarólyi áll. polgári fiúiskolához segédtanárrá nevezte ki.

— **A megyei központi választmány ülése.** Tegnap érkezett le a képviselőház elnökének a leirata, amelyben elrendeli a képviselőválasztást a Rónay Ernő halálával megüresedett nagyszentmiklósi kerületben. Ennek folytán a vármegye központi választmánya holnap, szombaton délelőtt 11 órakor ülést tart, amelyen kitűzi a választás határidejét, kiküldi a választási elnököt s általában megteszi a választással kapcsolatos intézkedéseket.

— **Egyházzenei tanfolyam Szegeden.** Járosy Dezső, az országos m. kir. zeneakadémia tanára, temesvári székesegyházi karnagy augusztus hó 21-től 31-ig rendezti a negyedik magyar egyházzenei tanfolyamot karnagyok, kántorok és orgonisták részére Szegeden a tanítóképző-intézetben. A tanfolyamon való részvétel költségei 40 koronát tesznek ki, mely összegben az ellátás, valamint a tandíj költségei is bentfoglaltatnak. A tanfolyamnak célja az, hogy az egyházi zenével foglalkozók hiányos ismereteit pótolja és új időszéri ismeretekkel felszerelje. Az egyházzenei tanfolyam részletes tudnivalói, annak műsora is záros határidővel megküldetik a jelentkezőknek. A tanfolyamra vonatkozó minden értesítés dolgában készséggel szolgál felvilágosítással a tanfolyam vezetője (Járosy Dezső Temesvár).

— **Védekezés a kolera ellen.** Dr. Haidegger Lajos megyei főorvos most érkezett vissza a vármegye dunamenti vidékéről, ahol a kolera elleni védőintézkedéseket vizsgálta fölül. A főorvos az óvintézkedéseket mindenütt megfelelőknek találta s a hatóságok a legnagyobb éberséggel őrködnek, hogy a kolera a vármegyébe sem Szerbiából, sem Temesmegyéből be ne hurcolják.

— **Az áradás Törökkanizsán.** Törökkanizsáról írják: A folytonos esőzések folytán egyre áradó Tisza itt is kitört. Hétfőn délelőtt még szorgos munkás kezek dolgoztak a gát megerősítésén, amidőn óriási zajjal törte át a gátat a víz, eltemetve sok száz szegény ember egész évi verejtékes munkájának gyümölcsét. A 750 holdnyi terület most teljesen víz alatt áll s a kár mintegy 300.000 koronára tehető. A gátnál dolgozó munkások csak nehezen tudták életüket megmenteni a hirtelen jött víz ellen.

— **Ujabb koleraeset Temesszigeten.** Temesvárról írják: Dacára a rendkívül szigorú óvintézkedéseknek, melyeket Temesszigeten a kolera tovatérjedésének megállítására foganatosítottak és dacára annak, hogy a kolerajárvány veszedelme már elmúlt volt tekinthető, tegnap újabb kolera megbetegedés történt Temesszigeten. A délelőtti folyamán ugyanis

értesítették Fábry Géza kevevári főszolgabíró, hogy Konstantin Angelika ötvennégy éves temesszigeti napszamosó tegnap délelőtt tíz órakor kolera gyanús tünetek között megbetegedett. Téry Odön dr., a belügyminiszterium által kiküldött egészségügyi felügyelő és Klein József dr. járási orvos azonnal kiutaztak Temesszigetre, hogy a további intézkedéseket megtegyék. Mára várják különben a belügyminiszter által kiküldött két járványorvosnak Temesszigetre való érkezését is. Eddig azonban még nem lehetett megállapítani, hogy ázsiai kolera, vagy csak kolera nostras okozta a két nappal ezelőtt elhunyt három temesszigeti ember halálát. Ugyanis a bakteriológiai vizsgálatról a kolozsvári egyetemi laboratórium még a mai napig sem küldött értesítést.

— **Halálos végű esolnakázás.** Halálos végű szerencsétlenség történt a napokban Törökkanizsán a Tiszán. Kókay Mihály, Moránszky Gyula és Kókay Géza józseffalvai gyermekek mentek együtt esolnakázni a Tiszán. A csolnakot Zsamboky fűrdőtulajdonostól bérelték, aki azzal a figyelmeztetéssel adta azt át, hogy a hidon túl ne merészkedjenek, mert a víz sebesfolyású s valami bajuk lehet. A fiúk ugylátszik nem vették komolyan a figyelmeztetést, mert az intelem dacára is túl mentek a hidon. Egyszer sikerült elhaladniuk alatta, de midőn vissza akartak térni, a sebesfolyású víz nekivágta csolnakjukat a hidhajónak és azt felborította. A csolnak a víz alá merült. Kókay Mihálynak sikerült a láncba kapaszkodnia, míg Kókay Géza, aki uszni egyáltalán nem tudott, belekapaszkodott Moránszky Gyulába s azzal együtt a hidhajója alá került. Nagynehezen sikerült Moránszky Gyulának Kókaytól megszabadulni s ő szerencsésen meg is menekült, mert a közelben tartózkodó hidászok segítségére mentek, míg Kókay Mihályt Mária József nevű fiatal legény szabadította meg a halál torkából. Kókay Géza holttestét még nem sikerült kihalászni. A szerencsétlen gyermeknek csak özvegy édes anyja van, aki midőn a szerencsétlenségről értesült, ájultan rogyott össze s csak nagynehezen sikerült életre hozni.

— **Monitorok a Tiszán.** A napokban a Szamos és Körös nevű monitorok egy órhajó kíséretében Péterváradról Tkanizsán keresztül Magyarkanizsára érkeztek és a hajóállomásnál kikötöttek, hol is élelmiszert és ivóvizet vettek magukhoz. A monitoroknak, dacára, hogy váratlanul érkeztek, nagyon sok nézője akad. A monitorok másnap reggel Szegednek vették útjukat, hol mintegy 8 napig az ottani utászokkal egyetemben gyakorlatoznak.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 óráig, este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 óráig, este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként délután 3 óráig, este 5 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókjá minden hó 1-je és 15-ike után első vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellner-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Aug. 30. Közig. bizottság ülése.

Sport.

× **A Torontál hajósegylet** ezévi fényes sikereinek, az esztergomi regattán aratott győzelemnek és az 1000 kilométeres turautnak megünneplésére folyó hó 26-ikán, szombaton délután 5 órakor összes hajóival felvonulást rendez a Bégán. Utána a Club-kávéházban lesz barátságos összejövetel, este pedig társasvacsera a kaszinóban a tagok és családjaik részére.

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

Általános zürzavar. — Az egész Balkán Bulgária ellen. — A törökök Bulgáriában.

A tózsde.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Balkánon a helyzet napról-napra súlyosbodik. A béketárgyalások elé a balkáni szövetségesek mindenféle nehézségeket gördítenek s közben folynak a harcok. A szerbek és görögök egészen meg akarják alázni Bulgáriát és Szófia ellen akarnak vonulni. Emellett Törökország is folytatja az előnyomulást s már Bulgária területére lépett. A törökök támogatják a görögök, a hatalmak pedig fejvesztetten tűnődnek, hogy mit csináljanak.

Mai jelentéseink a következők:

Általános zürzavar.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az összes jelentések egyhangzóan konstatálják, hogy a Balkánon a helyzet bizonytalanabb, mint eddig s általános zürzavar uralkodik. A béke ügye semmit sem haladt előre s egyáltalán kérdéses, hogy sikerül-e egyhamar békét teremteni a Balkánon, sőt az sem lehetetlen, hogy újabb nagyobb komplikációk állanak be.

Belgrádi jelentések szerint ott például most igen féltékenyek Romániára s tiltakoznak az ellen, hogy a béketárgyalásokat Bukarestben tartsák. Ez a szerbek szerint olybá tűnik, mintha Románia protektorátusa alá kerülne a Balkán. Általánosan azt követelik, hogy a béketárgyalások Belgrádban legyenek.

Az egész Balkán Bulgária ellen.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, Károly román király békeszózatának eddig semmi visszhangja nincs s az ellenségeskedések tovább folynak, mert Szerbia és Görögország csak a békefeltételek elfogadása után hajlandók fegyverszünetre lépni.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bukarestből sürgönyzik: Eddigi megállapodások szerint a béketárgyalások hétfőn kezdődnek Bukarestben, de a tárgyalások nem sok sikerrel biztatnak s mindenesetre soká elhúzódhatnak, mert Szerbia és Görögország halogató taktikát követnek.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisba érkezett jelentések szerint a szerbek és a görögök folytatják az előnyomulást és Szófiát akarják megszállni. Ez ellen már a hatalmak, mint Románia is tiltakoznak s hír szerint a hatalmak között szó van arról, hogy nemzetközi akcióval kényszerítsék a szerbeket és a görögöket, hogy ettől a tervüktől álljanak el.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sürgönyzik, a szerb sereg folytatja az előnyomulást és Szófia ellen vonul.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, a déli bolgár hadsereg állapota kétségbeesítő. A bolgár katonák halálosan fáradtak s csapatosan adják meg magukat.

Egy másik belgrádi jelentés szerint Pirot és Vidin között csütörtökön heves harcok voltak a szerbek és bolgárok között. A bolgárokat mindenütt visszaverték.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisba azt jelentik Belgrádból, hogy a szerb és görög seregek egyesülve nyomulnak előre s Szófia ellen akarnak vonulni.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból sürgönyzik, ide az a hír érkezett, hogy a bolgár sereg Szófiától északra megtámadta a román sereget. Közelebbi hírek hiányoznak.

A törökök Bulgáriában.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: Mint ide Konstantinápolyból sürgönyzik, a török csapatok átlépték a határt s benyomultak Bulgária területére. A törökök egyesülnek a görögökkel és Filippopolisz ellen nyomulnak.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sürgönyzik: A hatalmak között folytonos tárgyalások folynak a balkáni helyzetet illetőleg, de nem tudnak megegyezni abban, hogy milyen eszközökkel kényszerítsék a portát a visszavonulásra.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: Diplomáciai körökben élénk aggodalommal látják a török csapatok előnyomulását. Oroszország részéről rámutatnak arra, hogy sem a szultán, sem a kormány nem ura a helyzetnek s így csakis katonai akcióval lehet Törökországot a megállásra kényszeríteni.

A tózsde.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A balkáni helyzet újabb bizonytalanságai deprimálólóg hatottak a mai értéktőzsdén s egyes értékek 4—5 koronával estek. Déli zárlatkor a vezető értékek árfolyamai a következőleg zárlattak: Magyar Hitel 814.50, Osztrák Hitel 617, Koronajáradék 81.10, Jelzáloghitelbank 414.50, Leszámitoló Bank 506, Hazai Bank 277.75, Magyar Bank 534.25, Rimamurányi 688.25, Salgótarjáni 747, Közuti Vasut 634, Villamos Vasut 358.

A kereskedelmi államtitkár fölmentése.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkárt állásától fölmentette s ebből az alkalomból neki egyúttal a titkos tanácsosi méltóságot adományozta.

A horvát kérdés.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) A horvát kérdés ügyében ma délelőtti fontos tanácskozás kezdődött. Pejaecsevich Tivadar gróf horvát miniszter értekezletre hívta ugyanis össze a horvát haladópartji képviselőket, akik a magyar képviselőháznak is tagjai s velük folyik a tanácskozás. A tanácskozáson résztvesz Skerlecz Iván báró királyi biztos és Tomasics volt horvát bán is.

Konzervatív katolikus párt.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egyházi körökből eredő hírek szerint mozgalom indult meg egy konzervatív katolikus párt alakítására Zichy János gróf, akit erről a pártalakításról megkérdeztek, azt mondotta, hogy semmit sem tud róla.

Vérhasjárvány.

Budapest, jul. 25. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Désaknáról jelentik, ott veszedelmes mértékben vérhasjárvány lépett föl. Eddig 28-an betegedtek meg, akiknek több mint fele meghalt. A hatóságok a legmesszebbmenő óvintézkedéseket teszik.

TÓZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	11.54
Buza (1914. áprilisra)	12.08
Rozs (októberre)	9.16
Zab (októberre)	8.32
Tengeri (júliusra)	7.97
Tengeri (augusztusra)	8.01
Tengeri (1914. májusra)	7.35

Bánlaci járás főszolgabírájától.
3363—913. szám. 461—2.1

Pályázat.

Torontálmegye bánlaci járásához tartozó szécsénfalvai körjegyzőségben lemondás folytán megüresedett II. segédjegyzői állásra czennel pályázatot hirdetek. Az állás javadalmazása 1000 korona fizetés.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-ában, illetve az 1900. évi XX. t. c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket folyó évi augusztus hó 15-ig hozzám annál is inkább adják be, mert a későbbi érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Megjegyzem, hogy az alkalmas pályázókat azonnal helyettesítem és hogy a választás kitűzése iránt később fogok intézkedni.

Kelt Bánlakon, 1913. évi július hó 22-én.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Óbessenyő község előljáróságától.

Pályázati hirdetmény.

Óbessenyő községnél egy jegyzői irnoki állás 1000 korona évi fizetés mellett üresedett meg. Pályázni szándékozók a községnél nyújthatják be kérvényüket. Beválás esetén megválasztása biztosított. Közig. tanfolyamot végzetten előnyben részesülnek. Az állás mindjárt elfoglalható.

(449—22)

Óbessenyő, 1913. évi július hó 20-án.

Az előljáróság.

Hirdetmény.

A Jarkováci népbank igazgatósága közhírré teszi, hogy az 1913. évi július hó 20-án megtartott rendkívüli közgyűlés a társaság feloszlatását határozván el, felszámolóvá dr. Pejov Lipót antalfalvai ügyvédet választotta meg.

E határozatot azzal a felhívással hozza a társaság esetleges hitelezőinek a tudomására, hogy a társasággal szemben fennálló követeléseiket e hirdetménynek a Nagybecskereken megjelenő „Torontál” című lapban harmadszor való megjelenésétől számított hat hónap alatt érvényesítsék.

462—3.2

Az igazgatóság.

Legfinomabb elszakíthatatlan franciá
„MI MI” férfi gummóvszer
1 tucat 2 K 50 f, 2 tucat 4 K 50 f, 3 tucat 6 K.
Pénz előzetes beküldése mellett portó 30 fill. — Utánvétel portó 74 fillér. Diszkrét szétküldés. 448—x.6
„HEZ” Budapest, VIII. Losonci-utca 13. sz.

718—913. szám.

458—3.2

Árlejtési hirdetmény.

Torontálmegye törvényhatósági bizottságának 1501. 18720/913. kgy. számú határozata értelmében Szerbszentmárton községe a községi tenyészállatok részére egy istállót és egy pásztorlakot épített és ezen célra az összes munkálatokra 10.452 korona 12 fillér van előirányozva.

Az ajánlatok csakis az összes munkálatokra együttesen tehetők és pedig csakis szóbeli ajánlat, még pedig folyó évi augusztus hó 3-án délelőtt 9 órakor a község házában megtartandó árlejtés alkalmával.

Az ajánlat elfogadásáról a képviselőtestület nyomban és szabadon határoz.

Árlejtézők kötelesek az előirányzott összegnek 10%-át az árlejtés megkezdése előtt a községi pénztárba készpénzben vagy pedig megfelelő értékpapírban letétbe elhelyezni. Egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában betekinthetők.

Kelt Szerbszentmárton, 1913 július 22-én.

Nedelykovits Milos,
jegyző.

Miladinov Milán,
bíró.

Tanuló

kellő iskolázottsággal felvétetik Boleszny Antal vaskereskedésében Nagybecskerek.

440—x.6

Torontali h. é. vasutak és Temesvár—Módosi h. é. vasut menetrendje.

Érvényes 1913. évi május hó 1-től.

Oda.					Zombolya—Nagybecskerek.				Vissza.				Oda.					Nagybecskerek—Pancsova.				Vissza.						
V-v.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	V-v.	Tvszsz.	Sz-v.	V-v.	Tvszsz.	Sz-v.	Vv.	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	Sz-v.	Tvszsz.	Vv.	Sz-v.	Tvszsz.	Vv.	Sz-v.	Tvszsz.	Vv.	
6018/19	6002/1	6020/21	6012/11	6008	27.				6007	6072/1	6006/5	6014/13	210.				6264	6204	6212	6202	6201	6263	6211	210.				
I-III. osztály					I-III. osztály				I-III. osztály				I-III. osztály					I-III. osztály				I-III. osztály						
—	82	1015	—	825	840	ind.	Budapest ny. p. u. (41)	érk.	125	635	—	715	—	—	825	825	ind.	Budapest ny. p. u. (191, 194)	érk.	635	1100	—	715	—	—	—	—	
—	209	—	—	116	287	"	Szeged (191)	"	948	317	745	1257	—	—	155	1201	"	Szeged (194)	"	255	—	—	1234	—	—	—	—	—
—	—	—	—	111	424	"	Temesvár-Józsefv. (191)	"	736	202	605	—	—	—	346	225	"	Nagykikinda (194, 201)	"	140	—	—	1013	—	—	—	—	
—	450	—	—	217	530	ind.	Zombolya (191, 202, 209)	érk.	628	1159	416	930	—	—	810	540	ind.	Nagybecskerek (194, 217)	érk.	838	—	—	709	—	—	—	—	
—	456	—	—	228	536	érk.	Zombolya (209)	ind.	621	1151	408	923	—	—	815	545	érk.	Nagybecskerek	ind.	833	—	—	704	—	—	—	—	
—	500	—	—	228	540	ind.	Ujzombolya (209)	érk.	619	1131	403	920	—	—	839	550	ind.	bégapart (194, 209)	érk.	828	504	659	—	—	—	—	—	
—	514	—	—	242	554	↑	Klári	↑	606	1114	350	907	—	—	849	559	ind.	Nagybecskerek-Gyt.	ind.	819	453	650	—	—	—	—	—	
—	523	—	—	250	603	↑	Köcse	↑	557	1104	341	859	—	—	858	607	érk.	Sándorudvar (217)	ind.	809	439	640	—	—	—	—	—	
—	530	—	—	257	610	↑	Kurjácska	↑	549	1054	332	821	—	—	902	613	ind.	Sándorudvar (217)	érk.	808	414	635	—	—	—	—	—	
—	549	—	—	315	626	↑	Csene	↑	540	1044	322	843	—	—	914	625	↑	Ecska Zs. amondfalva	↑	757	400	624	—	—	—	—	—	
—	603	—	—	328	639	↑	Ujvár	↑	510	1014	300	823	—	—	948	659	↑	Tamáslaka	↑	732	328	558	—	—	—	—	—	
—	614	—	—	339	650	↑	Óregfalu	↑	454	959	248	810	—	—	1005	712	↓	Ujzóra	↓	712	308	533	—	—	—	—	—	
—	622	—	—	347	658	↑	Ótelek	↑	441	948	238	801	—	—	1025	732	érk.	Antalfalva (211)	ind.	651	238	515	—	—	—	—	—	
—	633	—	—	358	709	↓	Jánosföldsé	↓	420	935	226	750	—	—	352	—	érk.	Számos (211)	ind.	655	—	—	—	—	—	—	—	
—	650	—	—	415	733	↓	Párdány	↓	416	917	211	737	—	—	555	921	—	Számos (211)	ind.	832	32	—	—	—	—	—	—	
—	702	—	—	425	745	↓	Fény	↓	402	858	153	721	—	—	650	1030	733	ind.	Antalfalva (211)	érk.	649	223	505	—	—	—	—	
—	713	—	—	437	756	érk.	Módos (200)	ind.	350	844	140	709	—	—	706	1050	753	↑	Torontálvásárhely	↑	639	209	455	—	—	—	—	
—	—	—	—	915	—	érk.	Temesvár-Józsefv. (200)	ind.	581	1110	—	—	—	—	721	1107	808	↑	Cserépalja	↑	615	133	431	—	—	—	—	
433	735	—	—	440	—	ind.	Módos	érk.	514	805	117	694	—	—	746	1132	832	↓	Torontálalmás	↓	548	115	405	—	—	—	—	
454	744	—	—	459	—	érk.	Torontálzécscsány	ind.	455	1254	635	—	—	—	805	1153	850	↓	Pancsova-Józsefváros	↓	535	1250	351	—	—	—	—	
510	802	650	—	509	—	ind.	(205, 208)	érk.	447	755	1223	543	—	—	818	1207	903	érk.	Pancsova (212)	ind.	510	1230	326	—	—	—	—	
529	816	707	—	524	—	↑	Szárca	↑	434	740	1209	530	—	—	—	255	—	érk.	Petre (212)	ind.	—	1103	—	—	—	—	—	
541	*826	718	—	534	—	↑	Ernőháza	↑	*423	*728	*1153	513	—	—	—	503	—	"	Versecz (206, 212)	"	—	835	—	—	—	—		
*551	*836	*728	*544	—	—	↓	Pusztakenderes	↓	*413	*718	*1143	*503	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
606	845	739	—	553	—	↓	Lázárfa	↓	405	710	1135	456	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
619	857	752	—	605	—	érk.	Sándorudvar (210)	ind.	352	656	1121	431	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
620	900	755	—	608	—	ind.	Sándorudvar (210)	érk.	351	655	1120	438	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
646	909	806	—	618	—	ind.	N.-Becskerek-Gyárt.	ind.	*342	645	1110	429	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
656	918	816	—	627	—	érk.	Nagybecskerek	ind.	333	635	1059	420	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	923	—	—	635	—	ind.	bégapart (209, 210)	érk.	—	630	—	405	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	928	—	—	640	—	érk.	N.-Becsk. (194, 210)	ind.	—	635	—	406	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	25	—	—	1234	—	érk.	Szeged (194)	ind.	—	—	—	1146	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	635/100	—	—	715	—	"	Budapest ny. p. u. (191, 194)	"	—	—	—	835	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	